Editorial

Αγαπητοί αναγνώστες,

Στο πλαίσιο του αφιερώματος του περιοδικού «ΔΗΜΗΤΡΑ» στη ζωική παραγωγή, με την ευκαιρία της έκθεσης Zootechnia 2017, θα ήθελα να εκφράσω μερικές απόψεις για την εγχώρια ζωική παραγωγή.

Η κτηνοτροφία στη χώρα μας, εξελίχθηκε τις τελευταίες δεκαετίες, σύμφωνα με τα ειδικά μέτρα προστασίας και διατήρησης του κτηνοτροφικού κεφαλαίου που εφαρμόσθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση, με αποτέλεσμα τη σταδιακή αύξηση του πληθυσμού των ζώων στις μικρές κυρίως κτηνοτροφικές μονάδες και την ανάπτυξή τους σε ένα κοινόχρηστο σύστημα βόσκησης των διαθέσιμων βοσκοτόπων. Αποτέλεσμα της αλόγιστης χρήσης είναι τόσο η μειωμένη παραγωγή όσο και η μειωμένη ποιότητα βοσκήσιμης ύλης, με άμεση συνέπεια την ανάγκη χρήσης έτοιμων ζωοτροφών τη μεγαλύτερη περίοδο του έτους και την παραγωγή ζωικών προϊόντων με υψηλό κόστος. Εξαιτίας του φυσικού περιβάλλοντος και ιδιαίτερα του μεσογειακού κλίματος, η παραγωγή βοσκήσιμης ύλης των λιβαδιών παρουσιάζει εποχικό χαρακτήρα.

Τα λιβάδια (βοσκότοποι), τα οποία αποτελούν τον μεγαλύτερο σε έκταση χρήση γης φυσικό πόρο της χώρας, η έκτασή τους ανέρχεται σε 5,2 εκατ. εκτάρια, είναι πολυλειτουργικά φυσικά οικοσυστήματα που προσφέρουν βοσκήσιμη ύλη, άγρια πανίδα, νερό, ξύλο, αναψυχή και περιβάλλον. Η παραγωγή βοσκήσιμης ύλης είναι η κύρια χρήση και η βόσκηση αγροτικών ζώων (πρόβατα, αίγες και βοοειδή) αποτελεί την κυρίαρχη και σπουδαιότερη δραστηριότητα στην πλειονότητα των λιβαδιών τη χώρας, αλλά και διεθνώς. Τα λιβάδια δε βοσκούνται με την ίδια ένταση σε όλη τη χώρα και αυτό διότι τόσο τα ίδια όσο και τα αγροτικά ζώα δεν κατανέμονται ομοιόμορφα σε όλες τις υψομετρικές οικολογικές ζώνες και τα γεωγραφικά διαμερίσματα.

Ο κλάδος της κτηνοτροφίας αντιμετωπίζει μια σειρά προβλημάτων, με σημαντικότερο το κόστος παραγωγής, εξαιτίας του συστήματος εκτροφής (ζωοτροφές, εφόδια, εξοπλισμός και εργατικό κόστος). Επιπλέον, δεν υπάρχει «ταυτότητα προϊόντων». Σε ό,τι αφορά την κάλυψη των αναγκών της χώρας με ιδιοπαραγόμενα προϊόντα ζωικής προέλευσης είναι ελλειμματική, κυρίως σε βόειο και χοίρειο κρέας, καθώς και σε αγελαδινό γάλα σε ποσοστό πάνω από 50%, ενώ στο αιγοπρόβειο κρέας και γάλα είναι αυτάρκης σε ποσοστό μεγαλύτερο από 85%.

Για την ανάπτυξη της ζωικής παραγωγής απαιτείται, ολοκληρωμένη προσέγγιση στην ποιότητα και ασφάλεια των κτηνοτροφικών προϊόντων, στο πιστοποιημένο προϊόν, το γενετικό υλικό, την υγεία και ευζωία των παραγωγικών ζώων, τη διατήρηση αυτόχθονων φυλών ζώων, την εκπαίδευση και κατάρτιση των κτηνοτρόφων, τη βελτίωση των υποδομών, την ενίσχυση της έρευνας, την προστασία του περιβάλλοντος και την αειφόρο ανάπτυξη. Επίσης, απαιτείται η διατήρηση του συστήματος εκτροφής για την αξιοποίηση των φυσικών βοσκοτόπων από τα αγροτικά ζώα (αίγες και πρόβατα) και η ολοκλήρωση του νομοθετικού πλαισίου για τη σύνταξη των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης για τους βοσκοτόπους (βοσκήσιμες γαίες) στη χώρα μας με την κατά χώρο και χρόνο οργάνωση και την εφαρμογή κανονικής βόσκησης.

Ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, έχει σημαντικό ρόλο στην έρευνα, στη βελτίωση της ποιότητας και την πιστοποίηση προϊόντων ζωικής προέλευσης, στην εκπαίδευση και κατάρτιση των κτηνοτρόφων. Επιβάλλεται με τις υφιστάμενες δομές της έρευνας, ελέγχου, πιστοποίησης και κατάρτισης, να δημιουργήσει τις συνθήκες εκείνες, που θα του επιτρέψουν να έχει σημαντικό ρόλο στην αναβάθμιση της ζωικής παραγωγής, προκειμένου να υπάρξουν οφέλη στον κτηνοτρόφο και τον καταναλωτή αλλά και να αποτελέσει τον μοχλό ανάπτυξης της εθνικής οικονομίας.

Δρ Γεώργιος Καρέτσος

Πρόεδρος ΔΣ ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ